

NOTAT

Miljøministeriet
Naturstyrelsen

Jura
J.nr. NST-400-00049
Ref.
Den 6. marts 2012

NOTAT

vedrørende hørings svar til L (...)

Forslag til Lov om ændring af lov om Natur- og Miljøklagenævnet og forskellige andre love
(Reform af klagesystemet på natur- og miljøområdet m.v.)

Ordinær høring (2. december 2011-8. januar 2012)

Udkast til forslag til lov om ændring af lov om Natur- og Miljøklagenævnet og forskellige andre love (Reform af klagesystemet på natur- og miljøområdet) blev udsendt i ekstern høring med brev af 2. december 2011. Høringsfristen udløb den 8. januar 2012.

Lovforslaget blev sendt til høring hos en række organisationer, foreninger, myndigheder og privatpersoner, jf. lovforslagets afsnit 12.

Naturstyrelsen har modtaget i alt 28 hørings svar, hvoraf 15 myndigheder og organisationer oplyser enten, at man ikke har bemærkninger til lovforslaget, eller modtager lovforslaget positivt.

Svarene har især berørt følgende punkter:

1. Nævnets fokuserede sagsbehandling
2. Indsendelse gennem førsteinstans
3. Hjemvisning og vejledning
4. Klagegebyr
5. Maskinel underskrift mv.
6. Tilbagebetaling af klagegebyr
7. Klageadgang husdyrgodkendelseslov
8. Andre bemærkninger

I det følgende gennemgås de indkomne høringssvar i hovedtræk og Miljøministeriets bemærkninger hertil. Der kan om indholdet af høringssvarene i øvrigt henvises til de til udvalget oversendte svar.

Supplerende høring (8.-19. februar 2012)

Det bemærkes, at forslaget til hjemmel til at forpligte førsteinstanserne til digital kommunikation med Natur- og Miljøklagenævnet og forslaget til præcisering af bræmmebestemmelsen i vandløbsloven ikke indgik i ovennævnte udkast. Disse forslag, som er en del af forslag til ændring af lov om miljømål m.v. for vandforekomster og internationale naturbeskyttelsesområder, lov om skove, lov om Natur- og Miljøklagenævnet og lov om vandløb (Ændring af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence, digitalisering og præcisering af bræmmebestemmelse) har været i særskilt høring fra den 8. februar 2012 til den 19. februar 2012. Der er i alt indkommet 7 høringssvar, som ikke indeholder bemærkninger – heraf har 2 ikke ønsket at afgive bemærkninger.

Forslaget om ændring af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence i sager om klager over de statslige vand- og Natura 2000-planer er trukket tilbage den 9. februar 2012 og indgår ikke i det fremsatte lovforslag, som heller ikke indeholder forslag om at præcisere udtrykket tilvejebringelsesmangler i miljømålsloven.

Generelle bemærkninger

1. Nævnets fokuserede sagsbehandling.

Danmarks Naturfredningsforening (DN), Det Økologiske Råd og Friluftsrådet finder ikke forslaget om, at nævnet kan begrænse sin efterprøvelse af de væsentligste forhold, hensigtsmæssigt, og lægger vægt på, at de nødvendige oplysninger fremskaffes for, at nævnet kan træffe den rigtige afgørelse, samt at officielprincippet fortsat skal gælde med de undtagelser, der allerede eksisterer, og at borgernes muligheder for at få behandlet deres klager ikke skal forringes i forhold til i dag.

Dansk Ornitologisk Forening (DOF) er indforstået med, at nævnet kan begrænse sin prøvelse til de forhold, der er klaget over. DOF finder dog, at nævnets mulighed for at begrænse prøvelsen til det væsentligste af flere klagepunkter rummer et alvorligt brud på retssikkerheden, idet det overlades til nævnet at vurdere, hvad der anses for væsentligt.

Advokatrådet finder det retssikkerhedsmæssigt betænkeligt, at klagenævnet skal kunne begrænse sin prøvelse af en afgørelse til de forhold, der er klaget over, eller de væsentligste af flere klagepunkter, jf. forslagens § 12 a. **Advokatrådet** har foreslået, at den foreslåede bestemmelse affattes som miljøbeskyttelseslovens § 85, stk. 1, hvorefter tilsynsmyndigheden kan undlade at behandle forhold, som den anser for at være af underordnet betydning for miljøbeskyttelsen. Advokatrådet har desuden anført, at det kan give anledning til overvejelse, om nævnet i forbindelse med begrænsning af prøvelsen til det væsentligste af flere klagepunkter er omfattet af en vejledningspligt lig med den i forvaltningslovens § 7.

Peter Pagh finder, at forslaget blot kodificerer forvaltningsrettens almindelige forståelse af prøvelse ved administrativ rekurs. Peter Pagh har gjort endvidere anført, at det ikke vil være tilstrækkelig i forhold til habitatdirektivets art. 6, stk. 3, hvis nævnet alene af egen drift prøver, om en påklaget afgørelse tilsidesætter direktivernes beskyttelseskrav, når det er åbenbart, at den påklagede afgørelse har eller vil have væsentlige negative konsekvenser.

DI, De Samvirkende Købmænd, KL og Landbrug & Fødevarer støtter forslaget.

Miljøministeriets bemærkninger:

I overensstemmelsen med bemærkningerne fra Peter Pagh om habitatdirektivets artikel 6, stk. 3, er det præciseret i lovforslagets bemærkninger, at myndigheden kan prøve andre end de påklagede forhold, hvor det ikke kan afvises, at afgørelsen kan have væsentlige negative natur- og miljømæssige konsekvenser.

De fremkomne bemærkninger har ikke i øvrigt givet anledning til ændring af lovforslaget.

Miljøministeriet finder således fortsat, at hensynet til effektiv sagsbehandling i nævnet til gavn for alle klagere taler for, at nævnet har mulighed for alene at tage stilling til de forhold, der er angivet i klagen.

Det fremgår af lovforslagets bemærkninger, at den foreslåede bestemmelse ikke udelukker, at nævnet i særlige tilfælde kan tage stilling til andre forhold end de, der er angivet i klagen. Nævnet vil således fortsat have mulighed for, og efter omstændighederne pligt til, at inddrage andre forhold end de, der er klaget over, fx vedrørende overholdelse af EU's naturbeskyttelsesdirektiver. Dette kan være relevant, hvor dele af førsteinstansens afgørelse, der ikke er påklaget, åbenbart lider af en EU-retlig mangel eller af andre åbenbare og væsentlige retlige mangler, herunder tilsidesættelse af grundlæggende forvaltningsretlige grundsætninger om fx habilitet, eller hvor det ikke kan afvises, at afgørelsen kan have væsentlige negative natur- og miljømæssige konsekvenser.

Med hensyn til nævnets mulighed for at begrænse prøvelsen til det væsentligste af flere klagepunkter finder Miljøministeriet, at det bør bero på en konkret vurdering fra sag til sag, hvad der må anses for det væsentligste, og at denne vurdering bør foretages af nævnet.

Ministeriet skal samtidig pege på, at for så vidt angår de sager, hvor nævnets afgørelse går ud på, at den påklagede afgørelse stadfæstes, vil nævnet fortsat, inden afgørelsen træffes, skulle forholde sig til alle relevante klagepunkter, det vil sige klagepunkter, der vil kunne føre til, at den indklagede afgørelse ophæves, ændres eller hjemvises. I modsat fald vil der være en risiko for, at nævnet ikke retter op på førsteinstansens fejl, selv om de var anført i klagen.

Ministeriet kan i øvrigt oplyse, at lovforslaget ikke ændrer ved det forhold, at en sag skal være fuldt oplyst, før der træffes afgørelse i de omhandlede spørgsmål. Nævnet skal således i alle sager sikre sig, at det er i besiddelse af et solidt og tilstrækkeligt oplysningsgrundlag, når det behandler en klage.

Med hensyn til forslaget om i stedet at indføre en bestemmelse svarende til miljøbeskyttelseslovens § 85, stk. 1, kan Miljøministeriet oplyse, at ekspertudvalget, hvis forslag ligger til grund for lovforslaget, foreslog en lignende bestemmelse. Det er imidlertid ministeriets opfattelse, at det – bl.a. henset til de mange forskelligartede sager, som nævnet behandler – vil være vanskeligt nærmere at vurdere rækkevidden heraf i relation til nævnets sagsbehandling, og forslaget om en sådan bestemmelse er ikke medtaget i det aktuelle lovforslag.

Det er Miljøministeriets opfattelse, at nævnet i forbindelse med behandlingen af alle sager efter de foreslåede bestemmelser er omfattet af de almindelige bestemmelser om vejledningspligt i forvaltningslovens § 7.

2. Indsendelse gennem førsteinstans

Advokatrådet finder, at bestemmelsen om, at førsteinstansen som udgangspunkt inden for 3 uger skal videresende en klage til nævnet, er et meget væsentligt tiltag for at nedbringe den samlede sagsbehandlingstid. Rådet samt Landbrug & Fødevarer finder dog, at fristen på 3 uger ikke bør være et udgangspunkt, men et absolut krav kombineret med nærmere definerede undtagelser.

KL finder også, at det er for uklart, i hvilke tilfælde fristen vil kunne forlænges og hvor længe.

DN og **Friluftsrådet** støtter forslaget, men foreslår fristen ændret fra 3 til 4 uger.

Miljøministeriets bemærkninger:

Miljøministeriet finder det ikke hensigtsmæssigt at lave en udtømmende opregning af, hvilke tilfælde der kan medføre fristforlængelse, da der er tale om en konkret vurdering i den enkelte sag. Miljøministeriet henviser til bemærkningerne i lovforslaget, der oplister eksempler på situationer hvor fristforlængelse vil være hensigtsmæssig. Ministeriet har samtidig fastholdt, at fristen på 3 uger ikke er absolut.

Ministeriet finder, at fristen på de 3 uger giver førsteinstansen rimelig tid til at vurdere en klage og videresende den til nævnet, og finder derfor ikke grundlag for at forlænge fristen.

De fremkomne bemærkninger har ikke i øvrigt givet anledning til ændring af lovforslaget.

Dansk Skovforening foreslår, at der i jagt- og vildtforvaltningsloven og nationalparkloven indsættes en regel om, at myndigheden skal underrette Natur- og Miljøklagenævnet, såfremt der efter fremsendelsen af klagen indledes forhandlinger mellem førsteinstansmyndigheden og klager, således som det er foreslået på de fleste andre lovområder.

Miljøministeriets bemærkninger:

Bestemmelsen sigter på den situation, hvor myndigheden inddrages i forhandlinger mellem adressaten for en afgørelse og klager, efter at klagen er videresendt til Natur- og Miljøklagenævnet. På jagt- og vildtforvaltningslovens område er det kun klager over afgørelser efter miljøskadereglerne, der kan påklages til nævnet, og i lov om nationalparker er der alene tale om, at der kan klages over retlige spørgsmål i forbindelse med nationalparkfondens vedtagelse af nationalparkplanen. Det er Miljøministeriets vurdering, at det ikke er sandsynligt, at det vil blive aktuelt at forhandle om projekttilpasninger i forbindelse med klagesager på disse lovområder. Bemærkningerne har derfor ikke givet anledning til ændring af lovforslaget.

DN og **Friluftsrådet** foreslår, at der fastsættes en tidsramme for de forhandlinger mellem parterne, der kan betyde, at behandlingen af en sag sættes i bero.

Miljøministeriets bemærkninger:

Miljøministeriet finder, at det bør afhænge af den konkrete sag, hvor længe behandlingen af klagesagen sættes i bero som følge af forhandlinger mellem parterne. Det kan herunder ikke udelukkes, at en fastsat frist for forhandlingernes længde i nogle tilfælde vil kunne være til hinder for, at parterne når forhandlingsmæssige løsninger. Miljøministeriet skal samtidig pege på, at

forhandlinger jo naturligt vil ophøre i tilfælde af, at der er fundet en løsning, eller en af parterne ønsker at afbryde forhandlingerne. Myndigheden skal herefter underrette Natur- og Miljøklagenævnet om, at forhandlingerne er afbrudt.

De fremkomne bemærkninger har derfor ikke givet anledning til ændring af lovforslaget.

Advokatrådet finder det retssikkerhedsmæssigt betænkeligt, at fristen for supplerende bemærkninger fra borgere og virksomheder er absolut og dermed ikke åbner mulighed for forlængelse. Advokatrådet mener endvidere, at den fokuserede klagesagsbehandling giver anledning til problemer i forhold til søgsmålsfristerne ved domstolene.

Landbrug & Fødevarer foreslår, at virksomheder i særlige tilfælde skal kunne overskride fristen.

Miljøministeriets bemærkninger:

Den foreslåede bestemmelse udelukker ikke, at Natur- og Miljøklagenævnet efter omstændighederne i konkrete sager kan dispensere for fristerne. Endvidere følger det af de almindelige forvaltningsretlige regler, at nævnet i sager, hvor der kan være tvivl, om sagen er tilstrækkeligt oplyst, har pligt til at indhente de nødvendige supplerende oplysninger fra klagesagens parter.

For så vidt angår forholdet til søgsmålsfristerne ved domstolene kan Miljøministeriet pege på, at i de tilfælde, hvor nævnet vil stadfæste en afgørelse, er nævnet forpligtiget til at prøve alle klagepunkterne i sagen. Alternativet er at hjemvise sagen til fornyet behandling i førsteinstansen, hvilket medfører en fornyet prøvelse.

De fremkomne bemærkninger har derfor ikke givet anledning til ændring af lovforslaget.

DI finder det betænkeligt, at der sås tvivl om førsteinstansafgørelsernes forvaltningsmæssige grundlag og begrundelser ved, at førsteinstansen skal genoverveje sin afgørelse før videresendelse til nævnet og komme med yderligere begrundelse for afgørelsen.

Miljøministeriets bemærkninger:

Den foreslåede bestemmelse ændrer ikke nødvendigvis på indholdet af førsteinstansens medvirken i forbindelse med sagens oplysning. Også i sager, hvor en klage er indgivet direkte til nævnet, og førsteinstansen høres som part i sagen, vil førsteinstansen – uden at instansen dog er forpligtet hertil – i praksis ofte genoverveje afgørelsen og angive bemærkninger til de indkomne klagepunkter. Forslaget har først og fremmest som formål at fremrykke førsteinstansens medvirken i klagesagen med henblik på at forkorte sagsbehandlingstiden og i forbindelse hermed udtrykkeligt at fastsætte, at myndigheden skal sende bemærkninger til sagen og de anførte klagepunkter.

De fremkomne bemærkninger har derfor ikke givet anledning til ændring af lovforslaget.

Landbrug & Fødevarer foreslår, at det tilføjes, at førsteinstansens ændring af en afgørelse, der vil være til skade for adressaten, forudsætter adressatens accept eller omstændigheder, der berettiger til en tilbagekaldelse af afgørelsen.

Miljøministeriets bemærkninger:

Miljøministeriet finder fortsat, at de almindelige forvaltningsretlige regler bør finde anvendelse i tilfælde som det nævnte, herunder de begrænsede muligheder for at ændre begunstigende afgørelser.

De fremkomne bemærkninger har derfor ikke givet anledning til ændring af lovforslaget.

KL bemærker, at det kan være vanskeligt for førsteinstansen at fremsende klagen, hvis det ikke tydeligt fremgår, hvad der klages over. KL foreslår derfor krav til klagens indhold eller frist for uddybning.

Miljøministeriets bemærkninger:

Det følger af almindelige forvaltningsretlige regler, at parterne har pligt til at medvirke til sagens oplysning, og at en parts undladelse heraf kan komme den pågældende til skade. Miljøministeriet finder, at der bør udvises tilbageholdenhed med herudover at fastsætte regler om klagers indhold, herunder idet borgere m.v. uden særlige forudsætninger for at skrive klager, skal have samme muligheder for at klage som andre.

De fremkomne bemærkninger har derfor ikke givet anledning til ændring af lovforslaget.

3. Hjemvisning og vejledning

Advokatrådet finder en indskrænkning af hjemvisningsmuligheden for retssikkerhedsmæssig betænkelig, men kan tilslutte sig en målsætning om, at der i praksis arbejdes hen i mod at begrænse antallet af hjemviste sager mest mulig. Rådet tilslutter sig, at der ikke bør ske hjemvisning af sager, hvor færdigbehandlingen ikke kræver uforholdsmæssigt store ressourcer, og hvor det i øvrigt forekommer retssikkerhedsmæssigt ubetænkeligt. Rådet forholder sig dog uforstående overfor behovet for en vejledning fra nævnet ved hjemvisninger, idet det allerede fremgår af ulovfæstet forvaltningsret, at en hjemvisning skal begrundes.

Dansk Skovforening peger på, at en indskrænkning af adgangen til at hjemvise ugyldige afgørelser fratager klager en rekursmulighed.

DI støtter op om den ønskede ændring i hjemvisningspraksis, men stiller spørgsmålstegn ved, om en lovændring er det rette grundlag herfor.

Landbrug & Fødevarer støtter forslaget, men foreslår bestemmelsen om vejledning udvidet til, udover selve afgørelsen, også at omfatter andre relevante klagepunkter, som nævnet finder relevante for førsteinstansens fornyede behandling. Endvidere foreslås det nævnt i bemærkningerne, at der skal ske høring af parterne i de sager, hvor klagenævnet træffer den endelige afgørelse.

Peter Pagh finder det nødvendigt med en præcisering af bemærkningerne, så det sikres, at det indgår i beslutningen om hjemvisning, hvem der er bedst egnet til at oplyse sagen.

DN og **Friluftsrådet** støtter forslaget.

Miljøministeriets bemærkninger:

Formålet med forslaget er at sikre, at flest muligt sager færdigbehandles i klagenævnet af hensyn til at forkorte den samlede sagsbehandlingstid. Af hensyn til at sikre dette foreslås det, at der lovfæstes en pligt til at begrænse antallet af hjemvisninger.

Det er naturligvis forudsat, at nævnet i de enkelte sager vurderer, om der kan være retssikkerhedsmæssige betænkeligheder forbundet med at færdigbehandle sagen i stedet for at hjemvise den til førsteinstansen. Som det fremgår af lovforslagets bemærkninger, kan nævnet ved vurderingen af, om en sag skal hjemvises, lægge vægt på, om sagen i nævnet i væsentlig henseende har ændret karakter i forhold til den påklagede sag.

Nævnet kan i sager om hjemvisning lægge vægt på den konkrete ressourceanvendelse ved at færdigbehandle sagen i nævnet i forhold til den samlede ressourceanvendelse i nævnet og førsteinstansen ved en hjemvisning.

Af hensyn til at sikre, at førsteinstansen ved hjemvisning har det bedst mulige grundlag for en fornyet behandling af sagen foreslås det endvidere lovfæstet, at nævnet i hjemvisningssager skal redegøre for nævnets overvejelser i forbindelse med behandlingen af de klagepunkter, der har ført til hjemvisningen og vejlede førsteinstansen om, hvorledes sagen på disse punkter skal behandles. Hvis nævnet i forbindelse med klagesagsbehandlingen har konstateret øvrige væsentlige mangler, skal disse anføres i afgørelsen.

De almindelige forvaltningsretlige regler for partshøring gælder for både nævnets og førsteinstansens afgørelser.

De fremkomne bemærkninger har derfor ikke givet anledning til ændring af lovforslaget.

Landbrug & Fødevarer tager afstand fra hensynet til opnåelse af mål i resultatkontrakt i sager om hjemvisning.

Miljøministeriets bemærkninger:

Miljøministeriet er enig i, at det nævnte forhold ikke skal være en bestemmende faktor ved hjemvisningssager, og bemærkningerne til lovforslaget er præciseret i overensstemmelse hermed.

4. Klagegebyr

DI og Dansk Land- og Strandjagt finder, at det er et uheldigt tilbageskridt at nedsætte klagegebyret.

DN, DOF, Det Økologiske Råd, Friluftsrådet og NOAH støtter op om forslaget, men mener dog at det burde være gratis at klage.

Retspolitisk Forening støtter forslaget.

Landbrug & Fødevarer støtter nedsættelsen af klagegebyret, men stiller spørgsmål ved, om 500 kr. er det rigtige beløb. Landbrug & Fødevarer finder det uklart, hvad der menes med bemærkningerne om, at i tilfælde af stigende sagsbehandlingstider som følge af nedsættelsen, vil der blive iværksat tiltag for at begrænse dette. Landbrug & Fødevarer foreslår en evaluering og justering efter 2 år.

Miljøministeriets bemærkninger:

Formålet med gebyret er at tilskynde potentielle klagere til at overveje, om der er det fornødne saglige grundlag for at klage. På den anden side må gebyret ikke have en størrelse, der vil afholde nogen fra at klage alene af økonomiske årsager.

Regeringen finder, at det foreslåede gebyr på 500 kr. for alle er udtryk for en fornuftig balance mellem de nævnte hensyn, og de fremkomne bemærkninger har derfor ikke givet anledning til ændring af lovforslaget.

Samtidig vil Miljøministeriet have fortsat fokus på sagsbehandlingstiderne. Om og i givet fald hvilke konkrete tiltag, det kan blive nødvendigt at foretage, afhænger af den givne situation, og det er derfor endnu for tidligt at sige noget nærmere herom.

Dansk Skovforening påpeger, at bestemmelsen om pristalsregulering er upræcis.

Miljøministeriets bemærkninger:

Den foreslåede bestemmelse og bemærkningerne hertil er præciseret. .

DOF finder, at det i strid med Århus-konventionen at fastsætte og regulere et klagegebyr.

Miljøministeriets bemærkninger:

Som anført ovenfor er det bl.a. et bærende hensyn bag størrelsen af gebyret, at det ikke må afholde nogen fra at klage alene af økonomiske årsager.

Efter reglerne i Århus-konventionen må det ikke være uforholdsmæssigt dyrt at klage, jf. konventionens artikel 9.4.

Miljøministeriet finder, at et gebyr på 500 kr. er i overensstemmelse med konventionen, og de fremkomne bemærkninger har derfor ikke givet anledning til ændring af lovforslaget.

5. Maskinel underskrift mv.

Advokatrådet og **Dansk Skovforening** finder det retssikkerhedsmæssigt betænkeligt at træffe afgørelser uden underskrift. Advokatrådet foreslår bestemmelsen ændret, så det udtrykkeligt fremgår, at bemyndigelsen ikke angår egentlige afgørelser, eller at bemærkningerne herom strammes op.

DN og **Landbrug & Fødevarer** bakker op om forslaget.

Miljøministeriets bemærkninger:

Miljøministeriet finder, at de digitale muligheder bør udnyttes bedst muligt og i det omfang, der ikke er retssikkerhedsmæssige hensyn, der taler imod.

Som det fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen, vil bemyndigelsen aktuelt blive brugt til kvitteringsbreve, orienteringsbreve, standardhøringer, rykkerbreve, svar på spørgsmål om sagsbehandling, svar på rykkere, standardafgørelser om klagegebyr og andre standardiserede breve.

Det fremgår endvidere, at nævnet fortsat forventes at underskrive egentlige afgørelser. Hvis udviklingen på et senere tidspunkt giver mulighed for på betryggende vis at varetage hensynet til retssikkerheden for klagesagens parter, vil nævnet - således som bemyndigelsen er formuleret - også kunne udsende afgørelser uden underskrift eller med maskinelt gengivet underskrift eller lignende.

De fremkomne bemærkninger har derfor ikke givet anledning til ændring af lovforslaget.

Dansk Fritidsfiskerforbund er imod forslaget, idet deres medlemmer ikke alle har adgang til digitalt udstyr.

Miljøministeriets bemærkninger:

Dette lovforslag regulerer ikke spørgsmålet om, i hvilken udstrækning borgere har krav på ikke elektronisk kommunikation med myndigheder, herunder Natur- og Miljøklagenævnet.

De fremkomne bemærkninger har derfor ikke givet anledning til ændring af lovforslaget.

6. Tilbagebetaling af klagegebyr

DI finder dette forslag formålsløst. **DI** begrundet dette med dels, at klagegebyret er nedsat til et symbolsk beløb og dels, fordi bemærkningerne til dette lovforslag lægger til grund, at den klageberettigede også er forhandlingsberettiget, hvilket ikke altid er tilfældet. **DI** foreslår bemærkningerne ændret.

Landbrug & Fødevarer finder, at bemærkningerne til dette forslag er tvetydige og mener, at det bør specificeres, under hvilke omstændigheder klagegebyret skal tilbagebetales.

Peter Pagh mener ikke, at der i ekspertudvalgets rapport kan findes støtte til, at formålet med denne bestemmelse er dialog mellem klager og førsteinstans. **Peter Pagh** mener, at der vil være problemer i forhold til magtfordrejning ved et sådant formål.

DN og **Friluftsrådet** støtter forslaget.

Miljøministeriets bemærkninger:

Som det fremgår af lovforslagets bemærkninger vurderede ekspertudvalget, at gebyrreglerne i nogle tilfælde kan være en barriere for, at klagesager finder en hurtig og smidig løsning uden for det formaliserede klagesystem. Denne vurdering blev understøttet af tilkendegivelser fra det første af to seminarer med repræsentanter fra en bred kreds af interessenterne i natur- og miljølovgivningen, som udvalget har afholdt. Ekspertudvalget anbefalede på denne baggrund, at reglerne ændres, så klagegebyret kan tilbagebetales, hvis klageren trækker sin klage tilbage, inden Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse i klagesagen.

At klageberettigede ikke altid er forhandlingsberettigede ændrer efter ministeriets opfattelse ikke ved grundlaget for en tilbagebetalingsordning.

Lovforslaget bestemmelse om tilbagebetaling er en hjemmel for miljøministeren til at fastsætte regler om, at Natur- og Miljøklagenævnet kan tilbagebetale gebyret til klageren, hvis klagen trækkes tilbage.

Det er hensigten at udmønte bestemmelsen således, at nævnet kan – men ikke skal – tilbagebetale klagegebyret, når klagen trækkes tilbage.

Som det fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen bør nævnet - for at understøtte formålet med ordningen - som hovedregel tilbagebetale klagegebyret, når klagen trækkes tilbage efter forhandlinger om projektilpasninger. Nævnet kan dog efter en konkret vurdering nå frem til, at

tilbagebetalingen ikke vil være rimelig, eksempelvis hvis klagen trækkes tilbage på et meget sent tidspunkt. Hvis klageren eksempelvis er adressat for afgørelsen, og vedkommende først efter at have fået et afgørelsesudkast i partshøring, der går vedkommende imod, trækker klagen tilbage, vil det virke urimeligt, hvis klagegebyret tilbagebetales. Ved Natur- og Miljøklagenævnets vurdering af, om klagegebyret skal tilbagebetales, kan nævnet tillige lægge vægt på, om klageren har underrettet nævnet om, at der er indledt forhandlinger, når det er disse forhandlinger mellem klageren og adressaten om tilpasninger af projektet, der har ført til, at klagen trækkes tilbage.

De fremkomne bemærkninger har derfor ikke givet anledning til ændring af lovforslaget.

Miljøministeriet vil dog i forbindelse med udmøntningen af bestemmelsen overveje, om bemærkningerne kan give anledning til præciseringer af en tilbagebetalingsordning.

7. Klageadgang husdyrgodkendelseslov

Landbrug & Fødevarer bakker op om, at ministerens klageadgang ophæves på husdyrområdet.

DN, Det Økologiske Råd og DOF mener ikke, at ministerens klageadgang efter husdyrgodkendelsesloven bør ophæves. Det er vigtigt, at ministeren har en klageadgang for at kunne varetage forpligtelser og interesser af national og international karakter, som rækker ud over de interesser, der varetages af den enkelte kommune. De mener ikke, at ministerens klageadgang samtidig pålægger Miljøministeriet en pligt til at gennemføre stikprøvekontrol.

Miljøministeriets bemærkninger:

På baggrund af de indkomne høringssvar er forslaget ændret, således at ministerens klageadgang opretholdes i en tilpasset form.

Efter forslaget vil ministeren fortsat kunne påklage kommunale afgørelser, når væsentlige nationale eller internationale interesser er berørt. Af bemærkningerne til forslaget fremgår det, at der ikke længere vil blive gennemført stikprøvekontrol.

8. Andre bemærkninger

Peter Pagh anfører, at der består et selvstændigt problem i manglende klageret over myndighedens manglende anvendelse af miljøvurderingslovens regler.

DOF finder det problematisk, at der ikke findes nogen klageregler i forhold til afgørelser truffet i henhold til Lov om jagt og vildtforvaltning. DOF finder, at dette er en overtrædelse af Århus-konventionen.

DN og Friluftsrådet finder det problematisk, at der ikke er klageadgang over ”ikke-afgørelser” i forbindelse med anmeldeordningen i naturbeskyttelseslovens kap 2A og afregistrering af § 3 områder.

Miljøministeriets bemærkninger:

De anførte synspunkter ligger uden for rammerne af dette lovforslag og har derfor ikke givet anledning til ændring af forslaget.

